

Nr 623

Av herr **Osvald**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 68, angående rennäringens främjande.

I proposition nr 68 har Kungl. Maj:t framlagt förslag beträffande åtgärder för att främja rennäringen. Därvid framlägges även förslag rörande administrationen på rennäringens område.

Det bör då beaktas att ett stort antal myndigheter har maktbefogenheter av mer eller mindre ingripande slag med avseende på samernas områden och förhållanden. Sådana myndigheter är lappväsendet, lantbruksnämnderna, revirjägmästarna och skogsstaten i övrigt, länsstyrelserna och domänstyrelsen. Det är ofta ytterst svårt att ange var gränsen går för dessa myndigheters ifrågasvarande kompetensområden. Även deras inbördes förhållanden med avseende å dessa befogenheter är oklara, vilket medför praktiska olägenheter. För några år sedan inkopplades beträffande lappväsendet en ny stockholmsmyndighet, kammarkollegiet.

Nu avses att förlägga viktiga renskötselfrågor till en annan dylik myndighet, lantbruksstyrelsen. Då renskötsel endast får utövas av samer, är dessa frågor oskiljaktigt förenade med övriga samefrågor. Renutredningens förslag innebar ett stärkande av samernas självbestämmanderätt. Det nu i propositionen framlagda förslaget tillgodoser icke på samma organiska sätt — genom lappbyarna — denna självbestämmanderätt.

Lantbruksstyrelsen är så sammansatt att dess plenum utgöres av generaldirektören och två överdirektörer, vilka personer tillhör verkets personal, samt dessutom fyra andra personer, som ej ingår i den anställda personalen. Vid behandlingen av renskötselärenden skulle dessutom plenum kunna på visst sätt förstärkas. Såvitt känt är icke någon av de i detta plenum ingående personerna speciellt sakkunnig i fråga om renskötselns praktiska bedrivande och därvid uppkommande särartade svårigheter och spörsmål av komplicerad beskaffenhet. Det synes därför vara oundgängligt, att plenum förstärkes med minst två samer såsom sak- eller ämnesrepresentanter. Det synes icke tillräckligt att den blivande överinspektören ensam får företräda den praktiska sakkunskapen på renskötselns område. Då någon motpart till samerna icke finns, när det gäller renskötselns utveckling i nu förevarande avseenden, är det icke fråga om att nu införa en partsrepresentation inom ämbetsverket. Det är icke till fyllest, att samerna får göra sin röst hörd i rennäringsnämnden. Samerna önskar — enligt vad som vid Svenska Samernas riksförbunds landsmöte med valda ombud för landets lappbyar och sameföreningar i Arvidsjaur i mars 1962 enhälligt uttalats — med säte och stämma deltaga i det givande och tagande av skäl och syn-

punkter, som förekommer vid sammanträden i ämbetsverk. Samerna önskar att sådant deltagande blir klart tillförsäkrat dem och icke blir beroende av åtgärd för deras inkallande från fall till fall.

Under återopande av det anförda hemställs,

att riksdagen vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 68 måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla att sådana bestämmelser utfärdas, att minst två samer skall vara ledamöter av lantbruksstyrelsens plenum vid behandling av rennäringsärenden.

Stockholm den 27 mars 1962

Hugo Osvald